

АНТОН ПАВЛОВИЧ ЧЕХОВ КОНСКА ФАМИЛИЯ

Превод от руски: Желязка Купенова, —

chitanka.info

Генерал-майора в оставка Булдеев го заболяха зъби. Той жабурише устата си с водка, коняк, слагаше на болния зъб тютюн, опиум, терпентин, газ, мажеше бузата си с йод, в ушите му имаше намокрен в спирт памук, но всичко това или не помагаше, или предизвикваше гадене. Дойде докторът. Той почовърка зъба, предписа хинин, но и това не помогна. На предложението да извадят болния зъб генералът отказа. Всички домашни — жената, децата, прислугата, дори помощник-готвачът Петка — предлагаха всеки свое средство. Между това дойде при него и управителят на имението му, Иван Евсеич, и го посъветва да се лекува с баене.

— Тук, в нашата околия, ваше превъзходителство — каза той, — преди десетина години служеше акцизният Яков Василич. Баеше за зъби — чудесна работа. Случваше се, обърне се към прозореча, пошепне, плюне — и като че ли не е било. Такава сила му е дадена...

— Къде е той сега?

— След като го уволниха от акцизното, живее при тъща си в Саратов. Сега само от зъби се прехранва. Ако някой го заболи зъб, отиват при него и помага... Тамошните, саратовчани, в дома си лекува, а тия от другите градове, тях по телеграфа. Изпратете му, ваше превъзходителство, телеграма, че тъй и тъй стои работата... раба божия Алексея го болят зъбите, моля да ги излекувате. А парите за лечение по пощата изпратете.

— Глупости! Шарлатанство!

— Опитайте, ваше превъзходителство. Много обича водката, не живее с жена си, а с една немкиня, псува като хамалин, но, може да се каже, вълшебник!

— Изпрати, Альоша! — замоли и генералшата. — Ти не вярваш на баене, ама аз на себе си съм го изпитала. Макар и да не вярваш, но защо да не изпратиш? Няма да ти се откъснат ръцете от това.

— Е, добре — съгласи се Булдеев. — От туй чудо не само на акцизния, ами и на дявола телеграма ще пратиш... Ох! Сили нямам вече! А къде живее твоят акцизен? Как да му пиша?

Генералът седна на масата и взе перото в ръка.

— В Саратов всяко куче го знае — каза управителят. — Моля, пишете, ваше превъзходителство, в град Саратов, значи... До негово благородие господин Яков Василич... Василич...

— Е?

— Василич... Яков Василич... а по фамилия ... А фамилията ето че забравих!... Василич... Дявол да го вземе... Как му беше фамилията? Одеве, като идвах насам, помнех я... Позволете, моля...

Иван Евсеич вдигна очи към тавана и замърда устни. Булдеев и генералшата чакаха нетърпеливо.

— Е, какво? По-скоро мисли!

— Ей сега... Василич... Яков Василич... Забравих! Такава една проста фамилия, като че ли беше конска... Кобилин? Не, не Кобилин. Почакайте... Жеребцов май беше? Не, не и Жеребцов. Помня, че беше конска фамилия, ама каква — изхвъркнало ми е от главата...

— Жеребятников?

— Не, не. Почакайте... Кобилицин... Кобилятников... Кобелев...

— Това е вече кучешка, а не конска. Жеребчиков?

— Не, не и Жеребчиков... Конин... Конев... Жеребкин... Не е, не е!

— Но тогава как ще му пиша? Помисли!

— Ей сега. Конкин... Кобилкин... Впрегатков... — Впрегатников? — запита генералшата.

— Не, не. Хамуткин... Не, не е така! Забравил съм го!

— Тогава защо, дявол да го вземе, се тикаш да даваш съвети, като си забравил? — разсърди се генералът. — Хайде, махай се отгук!

Иван Евсеич бавно излезе, а генералът се хвана за страната и заходи из стаите.

— Ох, божичко! — ридаше той. — Ох, майчице! Ох, черно ми е пред очите!

Управителят влезе в градината и като вдигна очи към небето, започна да си припомня фамилията на акцизния:

— Жеребчиков... Жеребковски... Жеребенко... Не, не е тъй! Конярски, Коняревич... Жеребкович... Кобилянски... След малко го извикаха при господарите.

— Спомни ли си? — запита генералът.

— Съвсем не, ваше превъзходителство.

— Може би Конявски? Кончинков? Не?

И всички в къщи в надпревара започнаха да измислят фамилии. Преровиха всички възрасти, полове и конски породи, спомниха си за гривата, копитата, хамутите... В къщата, в градината, в стаята за прислугата и в кухнята хората ходеха от ъгъл в ъгъл и като се почесваха по челата, търсеха фамилията...

Час по час викаха управителя в къщи.

— Табунов? — запитваха го. — Копитин? Жеребовски?

— Съвсем не — отговаряше Иван Евсеич и вдигнал нагоре очи, продължаваше да мисли гласно: — Коненко, Конченко... Жребеев, Кобилев...

— Татко! — викаха от детската стая. — Тройкин! Уздечкин!

Развълнува се цялото имение. Нетърпеливият, измъчен генерал обеща пет рубли на този, който улучи истинската фамилия, и подир Иван Евсеич започнаха да ходят на тълпи...

— Дорестов? — казваха му. — Рисисти? Коницки?

Но мръкна, а фамилията все още не беше намерена.

Легнаха си да спят, без да изпратят телеграма.

Генералът цяла нощ не спа, ходеше от ъгъл до ъгъл и охкаше... Към три часа сутринта той излезе от къщи и почука на прозореца на управителя.

— Не е ли Меринов? — запита той с плачлив глас.

— Не, не е Меринов, ваше превъзходителство — отговори Иван Евсеич и виновно въздъхна.

— Но може би фамилията не е конска, а някаква друга?

— Честна дума, ваше превъзходителство, конска... Даже много добре си спомням това.

— Какъв си такъв безпаметен, приятелю... Сега за мене тази фамилия е по-скъпа, така да се каже, от всичко на света. Измъчих се!

На сутринта генералът отново изпрати за доктора.

— Да го извади! — реши той. — Нямам повече сили да търпя...

Дойде докторът и извади болния зъб. Болката тозчас утихна и генералът се успокои. Като свърши работата си и получи каквото му се полага за труда, докторът седна в бричката си и тръгна за дома. Вън от портата, на полето, той срещна Иван Евсеич... Управителят стоеше край пътя и като гледаше съсредоточено пред краката си, мислеше за нещо. Ако се съди по бръчките, които браздяха челото му, и по изражението на очите, мислите му бяха напрегнати, мъчителни...

— Кулестов... Череседелников... — бърбореше той. — Презхамутков... Коневски...

— Иван Евсеич! — обърна се към него докторът. — Не мога ли, приятелю, да купя от вас стотина-двеста пуда овес? Аз от нашите селяни купувам овес, но е много лош...

Иван Евсеич тъпо погледна доктора, усмихна се някак диво и без да каже ни дума в отговор, плесна с ръце и побягна към имението с такава бързина, сякаш го гонеше бясно куче.

— Сетих се, ваше превъзходителство! — завика радостно той с нечовешки глас, втурвайки се в кабинета на генерала. — Сетих се, господ здраве да дава на доктора! Овесов! Овесов е фамилията на акцизния! Овесов, ваше превъзходителство! Працвайте телеграма до Овесов!

— На! — каза генералът с презрение и поднесе към лицето му двата си юмука с проврени между тях палци. — Не ми трябва вече твоята конска фамилия! На!

1885

Антон П. Чехов, Разкази 1880–1886, Народна култура 1969

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.